

FOGALOM, SZERVEZETTSÉG ÉS A HELYI KÖZÖSSÉGEK HATÁSKÖREI

A helyi közösség helyi önkormányzati forma települések, településrészek, illetve település-csoportok szintjén.

A helyi közösség a helyi önkormányzat intézményes formája, amely legközelebb áll a polgárok közösségéhez. A szlovén törvényhozás relatíve nyílt lehetőségeket nyújt a szlovén községeknek, azok egységeik, tehát a helyi közösségek státusának rendezését illetően.

A helyi közösségek a legalacsonyabb szinten szervezett közigazgatási rendszert képeznek. A legszűkebb területen a közszükségletek kielégítésével foglalkoznak. A helyi közösségek szerepét helyi önkormányzatokról szóló törvény szabályozza.

A helyi közösség szervét a Tanács képezi, amelyet a helyi közösség területén a szavazójoggal rendelkező polgárok választanak meg. A helyi közösség tanácsának elnökét a tanács tagjai saját soraikból választják meg. A törvény egyebek közt kimondja, hogy a község a helyi közösségeket jogi személy státusával ruházza fel, ez pedig azt jelenti, hogy a községnek világosan meg kell határozni azokat a feladatokat is, amelyekkel a helyi közösség rendelkezik a jogi ügykezelés során. Ezen kívül azon eszközök magasságát is meg kell határoznia, amelyekkel a helyi közösség rendelkezhet és jogi ügyeket intézhet a polgármester előzetes beleegyezése nélkül. A helyi közösségek ilyen státusa bizonyos felelősségvállalást is megkövetel. A törvényi rendelkezések tehát nagyon széles skálát engedélyeznek a helyi közösségek státusának meghatározásánál, ami maga után vonja a helyi közösségek közti nagy különbségeket is a különböző községekben.

Lendva Község Alapszabálya (az SzK HK 99/26.sz., 00/119.sz. és 02/69.sz.) értelmében a Községnek 17 helyi közössége van, közülük 16 nemzetiségileg vegyesen lakott helyi közösség. A Község Alapszabályával összhangban a helyi közösségek jogi személy státusával rendelkeznek. 2004 novemberében Lendva Község Tanácsa elfogadta a hármasmalmi polgárok kezdeményezését, ennek értelmében Hármasmalom önálló helyi közösséggé válik. Így a település kivált a lendvai helyi közösségből és önálló helyi közösséggé kezdett el működni. Az Alapszabály módosításával így Lendva Község területén 18 helyi közösség működik: Csente, Hosszúfalú, Völgyifalú, Gyertyános, Göntérháza, Felsőlakos, Alsólakos, Lendva-hegy, Hotiza, Kapca, Kót, Lendva, Hidvég-Bánuta, Petesháza, Pince, Pincemajor-Benice, Radamos, Hármasmalom.

A helyi közösségek jogi státusának és ügyvitelének szabályait a Község Alapszabálya tartalmazza, mégpedig az 58. cikkelytől a 69. cikkelyig, minek kapcsán ki kell emelni a helyi közösségek együttműködését a községgel a közügyek intézése során, és az önálló feladatok ellátását.

Így a helyi közösségek részt vesznek a közügyek intézésében a községben, mégpedig:

- javaslatokat terjesztenek elő és együttműködnek a község fejlesztési terveinek elkészítésében a közinfrastruktúra területén, valamint részt vesznek a kommunális beruházások kivitelezésében és a közvilágítási beruházásokban saját területükön, továbbá részt vesznek az elvégzett munka felügyeletében is,

- együttműködnek az ivóvíz ellátási program elkészítése során és a vízforrások védelmében, együttműködnek a telektulajdonosoktól beszerzett beleegyezések begyűjtésében a gazdasági közszolgálatok munkáira vonatkozóan,
- javaslatokat terjesztenek elő az illegális hulladéklerakók szanálására és részt vesznek ezek rendezésében.
- javaslatokat tesznek a helység rendezésére, szépítésére (virágültetés, rendezés és a sétautak karbantartása, stb.) és együttműködnek ennek megvalósításában,
- kezdeményezik a további közlekedésrendezést (közlekedési jelzőtáblák felállítása, bejáratok, kijáratok rendezése, sebességkorlátozás, stb.),
- javaslatot tesznek a közhasznú munkák programjára,
- együttműködnek és véleményt nyilvánítanak a helyi közösség területét érintő területrendezési tervek, tervezési és kivitelezési dokumentumok közszemlére bocsátásával kapcsolatban,
- a területrendezési, tervezési és kivitelezési dokumentumok módosításáról kezdeményezéseket tesznek, és ezeket a község illetékes szervéhez továbbítják,
- véleményt nyilvánítanak a mezőgazdasági területek más célokra történő hasznosítását illetően, nagyobb termelési és más létesítmények építésére, valamint a mezőgazdasági területekbe való beavatkozások esetére vonatkozóan (melioráció, komaszáció), amennyiben a vízforrások rendszerében módosításokra kerülne sor,
- a község illetékes szervét tájékoztatják a lakosság gondjairól és szükségleteiről a területrendezés és a környezetvédelem területén,
- együttműködnek a kulturális, a sport és egyéb rendezvények szervezése során,
- saját térségükben figyelemmel kísérik a fennálló veszélyeket és erről tájékoztatják a polgárvédelmi egységek parancsnokságát, szükség szerint a lakosságot és részt vesznek a polgárvédelmi és mentési feladatok ellátásában.

A helyi közösségek önállóan végzik a község hatásköréből származó, túlnyomórészt a közösség tagjaira vonatkozó feladatokat, mégpedig:

- gondoskodnak a hó eltakarításról,
- gondoskodnak a helyi utak karbantartásáról,
- gondoskodnak a falusi vízvezetékekről,
- gazdálkodnak saját vagyonukkal, illetve a használatba kapottak községi vagyonnal,
- a község előírásai és szükséglete alapján polgárvédelmi és mentési terveket készítenek,
- a vidékfejlesztés és a falvak felújítása keretében saját területükre projekteket dolgoznak ki, és kivitelezik azokat,
- ösztönzik a kulturális, a sport és egyéb más társadalmi tevékenységet saját térségükben, valamint kulturális, sport és egyéb más rendezvényeket szerveznek, illetve segítséget nyújtanak a község által szervezett, ilyen jellegű rendezvényeknél.

A helyi közösségeknek saját vagyonuk van, ezt ingatlanok, ingóságok, pénzeszközök és jogok képezik. Lendva Községben a helyi közösségek jogi személyek, tehát a jogi ügykezelések során saját névükkel, saját számlájukkal rendelkeznek.

A helyi közösségnek jó gazdaként kell gazdálkodnia vagyonával. A közösségi vagyonnal való rendelkezésre azon törvény cikkelyei vonatkoznak, amelyek a község vagyonával való rendelkezést szabályozzák, valamint a község Alapszabályának rendeletei vonatkoznak.

Kötelezettségeiért a helyi közösség teljes vagyonával, valamint rendelkezésére álló forrásaival felelős, A célhoz kötött bevételek elosztásáról a helyi közösség elnöke dönt, aki a község polgármesterének köteles évente kétszer beszámolni az eszközök átcsoportosításáról. Lendva Községben a helyi közösségek nem jogosultak közbeszerzési folyamatok kezdeményezésére, valamint 5.000,00 EUR összeget meghaladó szerződések megkötésére a község polgármesterének írásos beleegyezése nélkül.

A helyi közösség működésének finanszírozása a községi költségvetéséből biztosított, továbbá a természetes és jogi személyek önkéntes adományaiból, a szolgáltatásokért kapott pénzeszközökből, az önkéntes járulékból és a község szűkebb része vagyonának bevételeiből.

A helyi közösségek bevételeit és kiadásait a pénzügyi tervek tartalmazzák, amelyeket a költségvetési évre készítenek el, és a községi tanácsoknak tanácsok javasolják. A pénzügyi terveket, amelyek a községi költségvetés részét és annak mellékletét képezik, a polgármester javaslatára a községi tanács fogadja el.

A község nem vállalja magára a helyi közösségek olyan pénzügyi kötelezettségeit, amelyeket a község költségvetés nem tartalmaz.

A helyi közösségek pénzügyi tervének megvalósításáért a tanács elnöke a felelős. A helyi közösségek pénzügyi tervének végrehajtására a közfogyasztási finanszírozásról szóló előírások és a községi költségvetés rendeletei vonatkoznak.

A helyi közösségek pénzügyi ügyvitelének felügyeletét a községi Ellenőrző Bizottság látja el.